

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Ex Illvstrissimo Cardinali Bellarmino Epitome
Controuersiarum Omnium huius Aeui
Lvthero-Calvinisticarvm Sub diuersis Titulis bis
Quadripertitis digestarum**

Coppenstein, Johann Andreas

Mogvntiae, 1624

XI. An in Sacramentorum Ministro requiratur intentio faciendi, quod facit
Ecclesia?

urn:nbn:de:hbz:466:1-11726

AD II. Annunciare est gratias agere, laudare Deum ob beneficia: vt Ex. 15. *Cantemus Domino gloriosè.*

AD III. Prophetare est futura prædicere, & gratia gratis data: At prophetare, id est, concionari, sic, 1. Tim. 2. *Mulieri docere non permitto.* 1. Cor. 14. *Mulieres taceant in Ecclesia; non enim permittitur eis loqui, sed subditas esse.* Concessit tamen Deus extraordinariè nonnullis priuilegium docendi. Sed priuilegia non faciunt legem.

AD IV. Christus est Sacerdos secundum ordinem Melchisedech; in quo solum primogenitus erat Sacerdos, vt Christus in multis fratribus est: At in Aaronico Sacerdotio omnes fratres naturales erant & Sacerdotes.

AD V. Nihil ea euincunt, dicta in genere trahere in partem.

QVÆSTIO X.

An Ministri probitas seu fides ad Sacramentorum efficaciam requiratur?

LVTHERVS affirmauit; sed reuocauit. Iamque omnes, etiam Caluini-
stæ, pernegant. Salua res est.

HVSITAE aiunt; non obstante, quod ratas habeant Ordinationes Catholicorum; id quod eis dissuasit Lutherus. Hufi tamen damnatus est in Concilio Constantiensi, quod diceret, Pastores malos & qui uocè Pastores esse, id est, nullos.

2. ANABAPTISTIS quoque tribuit idem Kemnitius; 3. Agrippinus Episcopus Carthagenensis negauit esse Sacramenta ab hæreticis aut Schismaticis collata. Quoad Baptismum sensit idem S. Cyprianus. Donatista quoque etiam post definitionem Ecclesiæ; item Luciferani, Apostolici, Waldenses, Wicleff.

AUTOR. Sed à pluribus refutati sunt, & damnati læpius; apud Bell. l. 1. c. 26. Præterco,

QVÆSTIO XI.

An in Ministro Sacramentorum requiratur intentio faciendi, quod facit Ecclesia?

LVTHERVS lib. de Captiuit. Babyl. cap. de Baptismo. *Non in conferentis tantum, quantum in suscipientis fide vel usu sita est virtus Baptismi: Vt legitur de Momo per iocum baptizato.* Et art. 12. inter damnatos à Leo 10. *Si Sacerdos ioco absoluerat, et se tamè qui credit esse absolutum, verissimè est absolutum:* Sic plerique Lutherani, Kemnitius, Heshusius, &c.

CALVINVS in Antid. S. ff. 7. Canon. 11. *Quod de intentione consecrandi garriunt; à Sophistis nulla ratione probabili fuit proditum.* Infra. *Ego verò sacrosancta Christi Institutionè tantū defero; vt, si Epicurus quidam, intus totā Attentionem suam iactans, mihi Cœnam à Christo mandatam ministraret, non dubitem, panem & calicem illius manu porrecta, mihi vera esse Corporis & Sanguinis Christi pignora.* Huc proxime accessit Ca. harinus; qui se tamen Apostolicæ Sedi subiecit.

SVASIONES LVTHERI. 1. Quia Verbum Dei quacunque dicatur intentione, fidem excitat, & hæc iustificat. Vnde Phil. 1. gaudet prædicari Christum quacunque intentione. Sic puer Athanasius baptizauit pueros, &c. 2. Caluini & Kemnitii. Quia sic petiret certitudo effectus Sacramentalis; cū intentio nulli sit certa. 3. Quia, lib. de Baptismo, c. 53. Augustinus non audet definire, an Baptismus ioco datus, sit ratus. 4. Innocentius IV. censuit raturum, *etiamsi gerat in mente non facere, quod facit Ecclesia.*

AUTOR. Ad minus est opus habere generalem intentionē faciendi, quod ea facit Ecclesia, quam credit esse veram. Sitque intentio actualis, aut minimum virtualis: habitualis non sufficit. 1.

Quia, Ceu forma certa requiritur vt indifferentia materiæ determinetur; sic & aliquid, quo indifferentia formæ deter-

li mi.

minetur: nam baptizat, qui tingit aquis lauando, medendo, refrigerando, &c. At qui nil fingi potest præter intentionem ministri. Non institutio Christi verba dictatis, ut quæ per se operaretur, proferente verba institutionis qualicunq;: quia cur non foret Sacramentum pronunciantea etiam psittaco: 2. Quia Ministri Sacramentorum sunt instrumenta Dei, ratione utentia; & horum liberi arbitrii est determinare actiones particulares suæ voluntatis; hoc autem fit per intentionem voluntatis agentis. 3. Quia, ut verba speculatiua, à quocunq; pronunciantur, suam habent significationem: ita practica suam operationem, præsertim prolata ab habente ad id & potestatem, & voluntatem: uti habet minister ritè ordinatus: ergo intentione opus.

DICO AD I. Excitat fidem quidè; quia ad hanc sufficit. Significatio verborum, quomodocunq; prolatorum; Sed non operatur effectum realem; quia hic requirit vim efficientem, quæ pendet ex intentione pronunciantis, ritè ordinati, verba Sacra practica. Sic etiam ludentes ex recreatione possunt efficaci cum intentione verba pronunciare super capax subiectum cum præsentem materiã.

AD II. Nullus hac in vita debet querere certitudinem de salute sua infallibilem: sed, Phil. 2. *Cum timore salutem suam operari*, sic, ut, I. Corint. 10. *qui stat, videat nec cadat*. Certitudinem verò moralem ac sufficientem habemus ex Sacramentis.

AD III. Dubitabat, quia nondum id erat in Concilio definitum; ideo se Ecclesiæ submittebat.

AD IV. *Non facere*, sc. vel quoad sub-

stantiam actionis faciendæ; aut quoad effectum actionis. Et, quoad hunc intellexit Innocentius: sc. etsi non intendat minister iustificare hominem hoc medio. Priore modo intelligit Kemnitius falsò.

II. DE EFFECTU SACRAMENTO- RVM.

QVÆSTIO XII.

Quid sit conferre gratiam ex Opere operato?

LUTHERO-CALVINISTAR bifariam exponunt. I. LUTHERVS l. de Capt Bab. c. de Bapt. Papistæ fecerunt ex Sacramento præceptum, & ex fide opus id est, ait Kemnitius p. 2. Exam. *Sacramenta conferre gratiam ex merito operis, quod exercet vel is, qui celebrat, vel qui iucipit.*

CALVINVS in Antidoto *est. 7 Can. 8.* Sophistis conferre gratiã ex opere operato esse, ex meritis hominum pendere efficaciam Sacramenti, Iust. l. 4. c. 14. §. 26. ait. *Quidquid de opere operato nugati sunt Sophistæ, non modo falsum est, sed pugnat cum Sacramentorum natura: quia instituit Deus, ut fideles vacui bonorum operum & inopes, nihil præter mendicitatem cõ adferant. Vnde sequitur, ea recipiendo, nihil istos agere unde laudem mereantur, vel in hac Actione, quæ eorum respectu merè passiva est, nihil illis posse opus adscribi.*

AUTOR. Hæc verò deditæ operæ calūnia est. 1. Quia adeo Nos opus operatum opponimus operi operantis. 2. Quia docemus contra Donatistas, Sacramenta minimè pendere ex bonitate ministri, id est, ex opere operantis.

II. Exponunt: Nos dicere, quod conferant gratiã sine fide, id est, ex opere operato.

Vnde LUTHERVS ibid. *Statuunt Sacramenta posse prodesse iis etiam, qui in peccatis mortaliibus sunt, nec requirunt fidem.* Sic & Kemnitius p. 2. Exam. Et. Confessio Augustana artic. 13, &c.

CALVINVS in Antidoto Sess. 7, Can. 5. *Fis-*
gust.